Sortland kommune

PLANPROGRAM

Kommuneplanens arealdel for Sortland
Kommunedelplan for Sortland by

19.10.2026

Dokumentinformasjon:

Tittel:	Planprogram Kommuneplanens arealdel for Sortland (KDP) og Kommunedelplan Sortland by (Byplanen)
Utgave/dato:	19.10.2026, revidert etter høring sommer 2026
Tiltakshaver:	Sortland kommune
Fagansvarlig:	Oda Lie Engesæth

Arkivreferanse:

Innhold

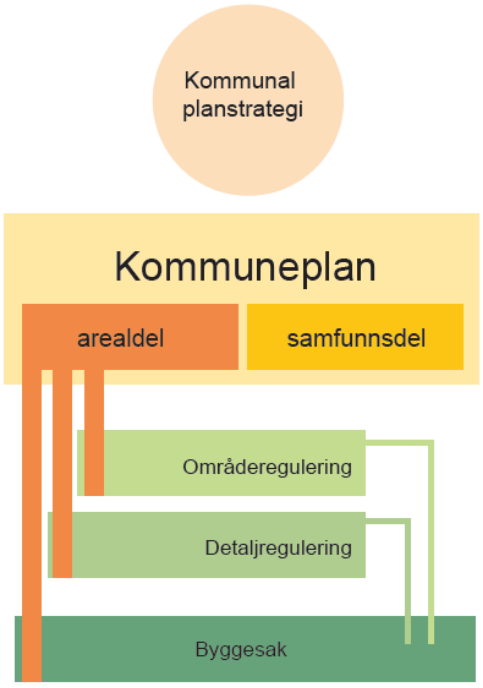
1. Bakgrunn og forutsetninger 4
1.1. Bakgrunn 4
1.2. Kommunal planstrategi 4
1.3. Kommuneplanens samfunnsdel 4
1.4. Planprogrammet 5
1.5. Lovgrunnlag 5
2. Rammer og føringer 6
2.1. Nasjonale føringer 6
2.2. Regionale føringer 8
2.3. Lokale føringer 9
3. Formål med planarbeidene 10
3.1. Planstatus 10
3.2. Planformål 10
3.3. Planavgrensning 11
3.4. Satsningsområder for arealdelen 12
3.5. Planvask 13
3.6. Arealregnskap 14
4. Konsekvensutredning og ROS-analyse 15
4.1. Opplegg for konsekvensutredning (KU) 15
4.2. Risiko- og sårbarhet 18
5. Planprosess, medvirkning og framdrift 19
5.1. Organisering 19
5.2. Høring 19
5.3. Medvirkning og kommunikasjon 19
5.4. Innspill til ny plan 20
5.5. Innspill til planprogram i høringsperioden 20
5.6. Framdriftsplan 24
Vedlegg 1: 25
Vedlegg 2: 26

1. Bakgrunn og forutsetninger

1.1. Bakgrunn

Kommuneplanen er Sortland kommunes viktigste styringsdokument, og viser veg for utviklingen av Sortland frem mot 2037. Den skal sikre helhetlig og langsiktig utvikling av både lokalsamfunnet og kommunens organisasjon. Kommuneplanen består av en samfunnsdel med langsiktig arealstrategi, og en arealdel.

Kommuneplanens arealdel skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, samt betingelser og rammer for nye tiltak. Planen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen, og rammer og betingelser for nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk. Den beskriver blant annet hvor det skal bygges boliger, næringsbygg, skoler og parker.

God arealdisponering har stor betydning for kommunen som samfunn, og for kommunen som organisasjon. Arealplanleggingen er en forutsetning for god by- og tettstedsutvikling med attraktive steder der folk trives. Kommuneplanen skal avklare hvor vi ønsker fortetting, vern eller nye utbyggingsområder, og hvilke arealformål vi ønsker hvor. Risiko for skadelige naturhendelser øker som følge av klimaendringer, og beredskap gjennom trygg og god arealdisponering av arealene våre er viktig for å redusere konsekvensene og sannsynlighet av slike hendelser.

Kommuneplanens arealdel for Sortland vil bestå av to planer som til sammen dekker hele kommunens areal; *«Kommuneplanen arealdel for Sortland»* og *«Kommunedelplan for Sortland by»*. Dette er nærmere omtalt i kap. 3.

1.2. Kommunal planstrategi

Revidering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Sortland by, er vedtatt gjennom *«Planstrategi for Sortland 2024-2028».* Siden siste vedtatte planer, er det kommet flere endringer av betydning for kommunal planlegging generelt, men også sentrale nye behov for Sortland kommune.

Sortland kommunes planstrategi er en oversikt over hvilke planer kommunen skal prioritere for å styre utviklingen i perioden. Den peker på hovedutfordringer som befolkning, næring, klima og tjenestebehov, og legger vekt på bærekraftig vekst, attraktivitet og rollen som regionsenter. Hovedfokuset er å oppdatere sentrale planer som kommuneplanen, kommunedelplaner og relevante temaplaner.

1.3. Kommuneplanens samfunnsdel

«Kommuneplanens samfunnsdel for Sortland 2025–2037» bygger på visjonen *«Ilag om fremtidas Sortland – bærekraftig, raus og attraktiv»*.

For å arbeide mot visjonen, definerer samfunnsdelen fem delmål:

1. Pådriver for et trygt og bærekraftig Vesterålen.
2. Mestring, trivsel og læring – hele livet.
3. Raust, sunt og helsefremmende samfunn.
4. Miljøvennlig og klimarobust samfunn.
5. Handlekraftig og innovativ kommuneorganisasjon.

1.4. Planprogrammet

Planprogrammet (dette dokumentet) er første ledd i arbeidet med arealplandokumentene tilknyttet *«kommuneplanens arealdel for Sortland»* og *«kommunedelplan for Sortland by»*. Planprogrammet skal avklare rammer, utfordringer og mål for planarbeidene. Formålet med planprogrammet er å sikre en forutsigbar og effektiv planprosess. Her beskrives mål for planene, og hvilke tema og oppgaver som vektlegges. Det gis en oversikt over planprosessen med viktige milepæler, og hvordan Sortland kommune vil informere og involvere innbyggere, myndigheter og profesjonelle aktører underveis. Planprogrammet skal også avklare hvilke tema som skal utredes, og hvordan utredningen skal gjennomføres.

Forslag til planprogram skal legges ut på høring, slik at nasjonale og regionale myndigheter, samfunnsaktører og innbyggere kan komme med innspill, før det blir endelig vedtatt i kommunestyret. Samtidig som planprogrammet legges ut på høring, varsles oppstart av planarbeidet.

1.5. Lovgrunnlag

Plan- og bygningsloven (pbl) av 2008 fastsetter i § 11-5 at kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelser hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer og overordnede planer for arealbruk er ivaretatt. Kommunen kan selv avgjøre om de har en samlet arealdel for alt areal, eller om delområder blir behandlet som egne kommunedelplaner.

Av plan- og bygningslovens formålsbestemmelse fremgår det at loven skal bidra til å fremme bærekraftig utvikling som er til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner, jfr. pbl § 1-1 første ledd.

Videre følger det av formålsbestemmelsen at:

> *Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk av vern av ressurser […]*
>
> *Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.*

For kommuneplan skal det utarbeides planprogram etter reglene i Plan og bygningsloven § 4-1.

2. Rammer og føringer

2.1. Nasjonale føringer

FNs bærekraftmål
Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Økonomiske, sosiale og miljømessige forhold henger sammen og må sees på som en helhet.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Bærekraftsmålene utgjør den internasjonale planen for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030. Regjeringen har fastsatt at alle kommuner i Norge må ta stilling til FNs bærekraftmål i sitt planarbeid.

Plan- og bygningsloven (2008)
Planlegging etter loven skal sikre en bærekraftig utvikling for hele landet, og dessuten at hver og en av oss kan være med i beslutninger som omfatter oss selv og våre omgivelser. Plan- og bygningsloven gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, og om utbygging. Arealbruken blir gjort bindende for den enkelte grunneieren gjennom planer som bestemmer hvilke bygge- og anleggstiltak og hvilken virksomhet som er tillatt. Planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale interesser og må derfor skje i nær kontakt med statlige fagetater, organisasjoner, næringsliv og innbyggere.

Naturmangfoldloven (2009)
Loven omhandler forvaltning av naturressursene, omfatter all natur, og gjelder for alle sektorer som forvalter eller tar avgjørelser som har konsekvenser for naturmangfoldet. Mange av prinsippene som følger av loven er sentrale for å ivareta miljøhensyn i arealplanleggingen.

Kulturminneloven (1978)
Lov om kulturminner (kulturminneloven) har som formål å verne kulturminner og kulturmiljø som en del av vår kulturarv og identitet, og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Kulturminner er ressurser som gir grunnlag for nålevende og opplevinger til framtidige generasjoner, selvforståelse, trivsel og virksomhet.

Jordloven (1995)
Jordloven, lov om jord av 12. mai 1995. Formålet med loven er å sikre at arealressursene i Norge (jord, skog og fjell) brukes på den måten som er best for samfunnet, og for de som har yrket sitt i landbruket. Arealressursene bør disponeres slik at man får «en tjenlig, variert bruksstruktur ut fra samfunnsutviklinga i området og med hovedvekt på hensynet til bosetting, arbeid og driftsmessige gode løsninger».

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (2021)
Vannforskriften gir rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannressursene. Vannforskriften gjelder for alt overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller en avgrenset mengde grunnvann.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023- 2027
De nasjonale forventningene gjelder for hele landet og for ulike plansituasjoner. Det er derfor viktig at oppfølgingen av den nasjonale politikken tilpasses regionale og lokale forhold gjennom gode planprosesser.
Denne har 5 overordnede perspektiver:

1) Samordning og samarbeid i planleggingen. Viktig å legge til rette for trygge, bærekraftig og levende lokalsamfunn.
2) Trygge og inkluderende lokalsamfunn. Planlegging kan legge til retter for at arealene kan utvikles ut fra lokale forutsetninger og behov.
3) Velferd og bærekraftig verdiskaping. Kommunal planlegging er avgjørende for å sikre attraktive næringsarealer, god infrastruktur og effektive logistikknutepunkter. Verdiskaping i en sirkulær økonomi.
4) Klima, natur og miljø for framtida. Opprettholdelse av intakte økosystemer, ivareta naturmangfoldet, kulturmiljøer og friluftslivsområder, samt tilpasning av klimaendringene.
5) Samfunnssikkerhet og beredskap. Legge til rette for at ny utbygging er trygg mot naturfare nå og i fremtidens klima, og mot ulykker og annen samfunnsrisiko. Ivaretakelse av jordressurser for å øke selvforsyningsgraden (nasjonal jordvernstrategi).

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2024)
Retningslinjene skal bidra til bærekraftige og klimavennlige by- og tettstedsområder gjennom en samordnet areal- og transportpolitikk.
Hovedprinsipper:

1. Samordnet planlegging: Arealbruk og transport må planlegges i sammenheng for å redusere behovet for transport og støtte opp om miljøvennlige reisemåter.
2. Knutepunktutvikling: Boliger, arbeidsplasser og tjenester bør lokaliseres nær kollektivknutepunkt og i eksisterende sentrumsområder.
3. Reduksjon i bilbruk: Ny utbygging skal legge til rette for redusert bilavhengighet og økt bruk av kollektiv, sykkel og gange.
4. Nullvekstmålet: I byområder skal vekst i persontransport tas med kollektivtransport, sykkel og gange – ikke med bil.
5. Klimatilpasning og naturhensyn: Arealbruk skal ta hensyn til klima, naturmangfold og jordvern.

Statlige planretningslinjer for klima og energiplanlegging (2018)
Retningslinjene skal sikre at kommuner og fylkeskommuner tar hensyn til klima og energi i all planlegging, og tilpasser seg framtidige klimaendringer. Målet er å bidra til utslippskutt, energieffektivisering og robuste samfunn.
Hovedpunkter:

1. Utslippsreduksjon: Planleggingen skal legge til rette for lavere klimagassutslipp, særlig fra transport, bygg og arealbruk.
2. Energieffektivitet: Kommuner skal planlegge for redusert energibruk og fremme fornybare energikilder (som sol, bio og fjernvarme).
3. Klimatilpasning: Arealplaner må ta høyde for mer ekstremvær, havnivåstigning, flom og skred – og unngå utbygging i risikoutsatte områder.
4. Integrert i planprosessene: Klima og energi skal være en del av alle nivåer i planleggingen – fra overordnede kommuneplaner til reguleringsplaner.
5. Samarbeid og kunnskapsgrunnlag: Kommuner og fylker skal bruke oppdatert klimakunnskap og samarbeide med statlige og regionale myndigheter.

Meld. St. 18 (2015-2016). **Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet.**
Tilrådning fra Klima- og miljødepartementet 11.03.2016 og godkjent i statsråd samme dato. Målet i meldingen er å ivareta og videreutvikle friluftslivet, gjennom bevaring og tilrettelegging av viktige friluftsområder, stimulering til økt friluftsaktivitet for alle og ivaretakelse av allemannsretten. Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995).
De rikspolitiske retningslinjene for å styrke barn og unges interesser i planleggingen har som mål å sikre et trygt oppvekstmiljø og trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling, Gi grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med ander hensyn/interesser.

Norsk handlingsplan for naturmangfold (Meld. St. 35 2023-2024)
Skal bidra til å bevare norsk natur og følge opp den internasjonale naturavtalen fra 2022. Den største negative påvirkningen på norsk natur er endringer i arealbruk, som utbygging av boliger, veier og industri. Klimaendringer, forurensning, overhøsting og fremmede arter bidrar også til naturtap. Handlingsplanen skal bidra til å stanse tapet av naturmangfold ved å kombinere vern av natur med bærekraftig bruk av naturressursene. Målet er at naturen skal ha god tilstand også i framtiden, samtidig som den fortsatt kan brukes til bosetting, næringsliv og friluftsliv

Aktuelle veiledere kan omfatte:

- MDs Retningslinjer for støy i arealplanleggingen (T-1442)
- NVEs Retningslinje nr. 2/2011 – Flaum- og skredfare i arealplanar.
- DSBs Veileder for kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser.

2.2. Regionale føringer

Fylkesplan for Nordland
Fylkesplanens overordnede mål er bærekraftig utvikling, verdiskaping og gode levekår i hele fylket. Videre er fokusområder næringsutvikling (særlig havbruk, industri og reiseliv), kompetanse og utdanning, samferdsel og infrastruktur. Videre setter fylkesplanen søkelys på bosetting (styrke

attraktive lokalsamfunn og motvirke fraflytting), Klima og miljø (redusere utslipp og ta vare på naturressurser), og samspill mellom kommuner, næringsliv og offentlige aktører.

Planen fungerer som et felles styringsverktøy og gir føringer for kommunal planlegging og utviklingsarbeid i Nordland.

Regional planstrategi for Nordland
Planstrategien for Nordland ble oppdatert i 2024.

Regional plan for vannforvaltning (vannregion Nordland)
Del av EUs vanndirektiv. Denne inneholder mål for vannkvalitet i elver, innsjøer og kystvann. Den har også et tiltaksprogram for å oppnå god økologisk tilstand.

Regional plan for kultur, idrett og friluftsliv
Regional plan for kultur, idrett og friluftsliv har fokus på kulturtilbud og kulturarv, idrettsanlegg og fysisk aktivitet, tilgang til natur og friluftsliv.

For øvrig pågår flere regionale planarbeid, som vil kunne bli aktuelle som del av planprosessen.

2.3. Lokale føringer

Det finnes en rekke aktuelle prosjekter, analyser og tematiske kommunedelplaner (både vedtatte og under arbeid) som vil være en viktig del av arbeidet med kommuneplanens arealdel for Sortland og kommunedelplan for Sortland sentrum - Byplanen. Her omtales de mest sentrale:

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser (vedtatt 11.12.2025)

Trafikksikkerhetsplan 2026-2029

Kommunedelplan for helse og omsorg under revisjon, og oppstart planarbeid vedtatt i år)

Kommunedelplan for oppvekst i forhold til lokalisering av offentlig areal og behov for offentlig areal (under revisjon, og oppstart planarbeid vedtatt i år)

Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk (under revisjon og oppstart planarbeid vedtatt i år)

Jordvernsstrategi for Sortland og Hadsel kommuner 2026-2036 (pågående sluttbehandling)

Kommunedelplan for kulturminner og virksomhetsplan for kultur (under utarbeidelse)

Kommunedelplan for avløp og vannmiljø (skal revideres i 2027).

Sortland kommune har gjennom vedtatt planstrategi fra 2025 flere pågående revisjoner. Det vil være viktig med god kommunikasjon og samkjøring der hvor de kommunale delplanene, temaplanene og strategiene trenger oppfølging og forankring i kommunens arealplan og byplan.

3. Formål med planarbeidene

3.1. Planstatus

I dag omfattes Sortlands areal av tre arealplaner:

- Kommuneplanens arealdel for Sortland (vedtatt 2017)
- Kommunedelplan for Sortland sentrum – Byplanen (vedtatt 2015)
- Interkommunal kystsoneplan for Vesterålen (Kystsoneplanen) (2023)

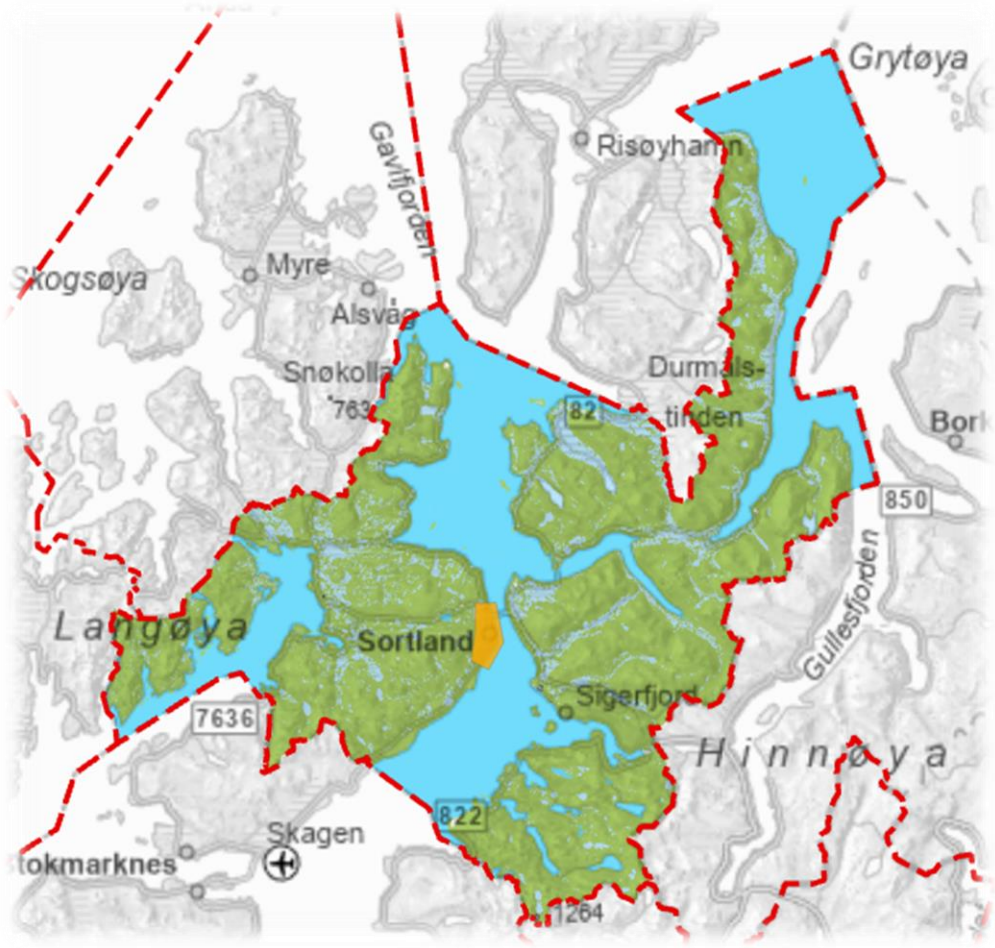
I planstrategi for Sortland, vedtatt 2025, er det vedtatt behov for revisjon av samtlige arealplaner nevnt over.

Som del av vedtaket for interkommunal kystsoneplan for Vesterålen, ligger en føring for at denne skal implementeres i de respektive kommuners kommuneplanens arealdel når disse revideres. Kystsoneplanen vil derfor, som en del av revisjonsarbeidet, innarbeides i kommuneplanens arealdel for Sortland.

3.2. Planformål

Hovedformålet med dette planarbeidet er en revidering av:

1. Kommuneplanens arealdel (KPA) for Sortland (Med implementering av Kystsoneplanen vedtatt 2023, jfr. kap. 3.1).
2. Kommunedelplan (KDP) for Sortland by (Byplanen).

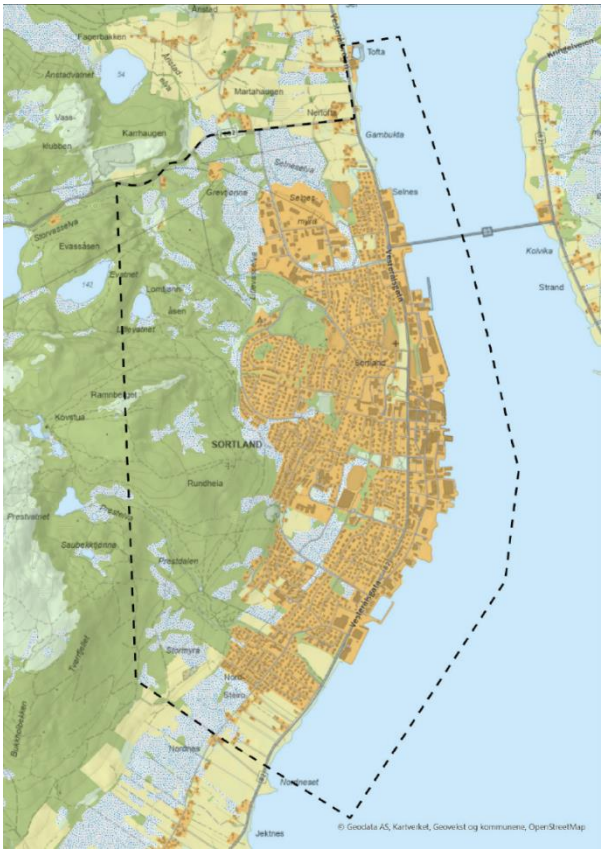

3.3. Planavgrensning

Ytre planavgrensning for kommuneplanens arealdel skal følge kommunegrensen (se kart forrige side).

Innenfor kommuneplanens arealdel, vil et begrenset areal skilles ut med egen plangrense for kommunedelplan for Sortland by (Byplanen). Planene er også i dag atskilt med en plangrense, men det vil gjennom en ny planprosess være naturlig å se på en ny avgrensning mellom de nye planene. Dette av flere årsaker:

- Det er naturlig at detaljnivået i både plankart og bestemmelser/retningslinjer er mer detaljert innenfor kommunedelplan for Sortland by, enn for resten av kommunen.
- Mest mulig effektiv saksbehandling.
- Sortland by omfatter de arealene som er under størst press, og som skal utvikles for å bygge opp under en tett og effektiv by.

Vist grense i figur til høyre er et foreløpig forslag, som utgangspunktet for høringen. Grensen kan bli justert som følge av innspill, og/eller av momenter som kommer frem i planprosessen, og som det vil være naturlig å ta hensyn til.

Innenfor kommunedelplan for Sortland by (Byplanen), ligger også «Blåbyen». Dette var opprinnelig et kunstprosjekt fra 1998 av Bjørn Elvenes, med visjon om å male bygningene i Sortland by blå etter en gitt fargeskala. Prosjektet «Blåbyen» fikk politisk forankring, og ble tatt inn i arealplaner. Likevel ser vi i dag at prosjektet møter utfordringer i gjennomføringen, og at krav om fargeskala ikke blir gjennomført i byggesaker. Som del av revidering av kommunedelplan for Sortland by, vil det være naturlig å se på sterkere virkemidler for å fullføre prosjektet slik at byen i enda større grad fremstår blå.

I forbindelse med revisjon av Byplan vil kommunestyret at Bystranda, slik den ligger i dag skal tilbakeføres i plansammenheng til å bli et område der den opprinnelige stranden bevares og at området bygges opp til å bli et offentlig tilgjengelig utfartsområde.

Det skal ses på behov for egne bestemmelser for kulturkvartalet. Området med Kulturfabrikken, Minnelunden og Gerdas Hus ses i planmessig sammenheng som byutvikling under satsingsområde foreløpig kalt for «Kulturkvartalet».

Kommunestyret ber om at det utredes arealer og rammer for eventuell framtidig energiproduksjon i Sortland. Det skal særlig vurderes hvordan planen kan legge til rette for en enkel og forutsigbar etablering av mindre vindkraftanlegg gjennom arealavklaringer og planbestemmelser. Det skal også vurderes om det fins områder som kan være aktuelle for større energianlegg, herunder vindkraft, samt hvilke arealmessige forutsetninger som må være til stede

dersom kjernekraft eller annen ny energiteknologi skulle bli aktuelt i framtiden. Utredningen skal ivareta hensynet til landbruk, reindrift, natur, landskap, friluftsliv, kulturmiljø, lokaldemokrati og øvrige samfunnsinteresser (jfr. kap. 4).

3.4. Satsningsområder for arealdelen

Hovedmål for arealforvaltningen er å tilrettelegge for vekst og utvikling uten at det går på bekostning av verdifulle områder for primærnæring, naturmangfold, friluftsliv og innbyggere sin trivsel og helse – en bærekraftig arealbruk.

Strategier for langsiktig arealstrategi er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel. De punktene som er knyttet opp mot konkret arealbruk er gjengitt i påfølgende punkter. I tillegg til punkter fra samfunnsdelen, er vedtak fra kommunestyret 22.juni 2026, sak PS – 033/26 innarbeidet.

Infrastruktur:

1. Legge til rette for ferdigstillelse av Hålogalandsvegen med gang- og sykkelveg på Rv85 (Sigerfjord/Strand og Sortlandsbrua) for å sikre trygge og effektive transportløsninger.
2. Vurdere om det skal avsettes areal for å bygge opp under mål om å videreutvikle Sortland som et regionalt kollektivknutepunkt i Vesterålen med gode forbindelser for arbeidsreiser, skoletransport og fritidsaktiviteter.
3. Tilrettelegge for god infrastruktur tilknyttet FV82 og sideveger.
4. Avsette areal slik at kommunen kan prioritere gang- og sykkelveger og tilrettelegge for trygg ferdsel til skole, barnehage og fritidsaktiviteter.

Næring:

5. Vurdere lokalisering av nytt havneområde for å styrke Sortland som et grønt og blått knutepunkt for fiskeri, havbruk og næringsutvikling.
6. Planlegge og avsette arealer for massehåndtering og framtidig mineralutvinning i tråd med nasjonale mål for ressursutnyttelse.
7. Utvikle attraktive næringsområder i allerede avsatte utviklingsområder i byplanen.
8. Tilrettelegge for næringsutvikling, gjennom næringsaktivitet og attraktive bomiljøer.
9. Vurdere arealer til allsidige næringsformål i hele kommunen herunder også småskala tjenesteyting og produksjonsvirksomhet og om tiltak kan inkluderes i bomiljø.
10. Ivareta arealer og lokaliteter for å fremme landbruksnæringer inkludert småskala produksjon.

Bolig:

11. Fortette og utvikle vekstområdene i Sortland tettsted og Strand med vekt på bokvalitet, gode naboskap og nærmiljø.
12. Videreutvikle stedegne kvaliteter i by og bygd, med variert boligtilbud, kollektivtransport og gang- og sykkelveger.
13. Etablere nye boligområder i gangavstand til skole og barnehage for å utnytte eksisterende infrastruktur.
14. Tilrettelegge for et variert boligtilbud, inkludert mindre boliger og bokonsepter som fremmer fellesskap og sosial bærekraft.

Grønne områder

15. Sikre tilgang til grøntområder, rekreasjonsområder og møteplasser i alle deler av kommunen.
16. Utvikle gode forbindelser mellom boligområder, sentrum og rekreasjonsområder for å fremme helse og aktivitet.
17. Fortette boligområder med høy bokvalitet og kort veg til lokale tjenester og grøntområder.
18. Legge til rette for fysisk aktivitet gjennom sammenhengende gang- og sykkelvegnett, gode rekreasjonsområder og lekeplasser.
19. Vurdere avsetning av arealer for å beholde kulturlandskap og eventuelt utvikle områder gjennom beiting eller andre tiltak.

Klima og miljø:

17. Bevare dyrka mark og sikre at dyrkbar mark bevares så langt oppdyrking er praktisk og klimamessig mulig.
18. Beskytte kulturlandskap, kulturmiljø og naturgrunnlag for friluftsliv og for norsk og samisk kultur- og næringsutøvelse.
19. Ivareta naturmangfold gjennom arealbruk som styrker sammenhengende blågrønne strukturer.
20. Integrere hensyn til karbonrike områder, som myr, våtmark og eldre skog, i lokal arealpolitikk, som innebærer at disse områdene bør kartlegges, prioriteres og beskyttes.
21. Sikre flomsikring og overvannshåndtering i nye utbyggingsområder for å beskytte mot økt nedbør og ekstremvær.
22. Tilrettelegge for klimatilpasset infrastruktur som tåler økt nedbør, erosjon og havnivåstigning.
23. Transformere og fortette eksisterende næringsområder for å sikre effektiv utnyttelse av arealene.
24. Legge til rette for at Sortland kan videreutvikles til et grønt og blått knutepunkt for fangst og havbruk gjennom strategisk lokalisering og avsetting av arealer til havneformål.
25. Sikre god sameksistens og ivaretakelse av reindriftsnæringen samt andre naturnære næringer i forbindelse med arealkrevende satsinger innen grønn energi, ved å etablere tydelige konsultasjonsprosedyrer og legge til rette for tidlig involvering i planprosesser.
26. Tilrettelegge for allmenn tilgang til fjære og vann/sjø-områder.

Ovennevnte mål gir retning for hvordan man gjennom kommuneplanens arealdel vurderer arealbruk, og ikke minst hvordan tilknyttede bestemmelser og retningslinjer utformes. Det vil være en viktig vurdering hvordan de juridiske bestemmelsene utformes slik at de bygger opp om de mål som er satt, og man får ønsket utvikling i fremtiden.

3.5. Planvask

Sortland kommune har mange eldre reguleringsplaner. Mange av disse er laget på dårlig kartgrunnlag, de har mangelfulle bestemmelser, og de er ikke oppdatert hverken iht plan- og bygningsloven eller kommunens ønskede utvikling. Mange planer er heller ikke utredet i forhold til nye kunnskapsgrunnlag tilknyttet naturfare som flom, skred, kvikkleire, stormflo, jordvern eller myr. Dette er en daglig utfordring i den kommunale forvaltningen, og det skaper også misforståelser og usikkerhet hos næringsliv og innbyggere da det er uklart hva som gjelder av lover og forskrifter.

I forbindelse med revidering av ny kommuneplanens arealdel for Sortland og kommunedelplan for Sortland by (Byplanen), vil det derfor bli utført en «planvask». Planvask er en gjennomgang og opprydding i eksisterende planer for å gjøre dem oppdaterte, relevante og lettere å bruke. Planvasken har som mål å sikre et oppdatert planverk i sammenheng med revisjonene. Dette vil bidra til mer effektiv saksbehandling i den kommunale forvaltningen, samt øke forutsigbarhet og mer oversiktlige krav for næringsliv og innbyggere.

3.6. Arealregnskap

Som del av arbeidet med kommuneplanens arealdel, skal det utarbeides et arealregnskap for kommunens avsatte områder til ulike formål i gjeldende planverk. Videre skal det lages regnskap for områder avsatt i nytt planforslag.

Departementet anbefaler at kommunene utarbeider et arealregnskap som del av kommuneplanarbeidet. Planer skal være realistiske og gjennomførbare og arealregnskap er et verktøy som er nyttig for å kunne gjøre vurderinger rundt disponering av areal i kommuneplan.

Arealregnskap gir en systematisk, tallbasert, oversikt over faktisk arealbruk og planlagt arealbruk i kommuneplanens arealdel. Det gir bl.a. kunnskap om omfang og kvaliteter ved arealer som foreslås avsatt til utbygging. Det inngår som grunnlag i konsekvensutredningen når den samlede virkninger av planforslaget skal vurderes.

4. Konsekvensutredning og ROS-analyse

4.1. Opplegg for konsekvensutredning (KU)

Kommuneplanens arealdel skal ha en konsekvensutredning som beskriver virkningene for miljø og samfunn. Konsekvensutredningen skal ta for seg alle nye utbyggingsområder og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. I tillegg skal de samlede virkningene av planen vurderes.

Vurderingene skal være på et beslutningsrelevant nivå (jfr. forskrift om konsekvensutredninger). Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i Miljødirektoratets veileder M–1941, tilpasses overordnet plan, og suppleres av andre metoder og veiledere der det er nødvendig og hensiktsmessig.

For å gjøre arbeidet mest mulig målrettet, og unngå at utredningsarbeidet blir mer omfattende enn nødvendig, legges det opp til en trinnvis arbeidsmetode:

1	Grovsiling av arealinnspill	Overordna vurdering av arealinnspill. Hensikten er å sile ut innspill som er i strid med nasjonale og regionale føringer, samt kommunens arealstrategi.
2	Konsekvensutredning av enkeltområder	Nærmere vurdering av enkeltområder. Hensikten er å sile ut konfliktfylte områder, områder med stor negativ konsekvens. Her vurderes alle innspill som er tatt med videre fra grovsilingen, samt kommunens egne forslag til endringer.
3	Vurdering av planens samlede virkninger	Beskrivelse av de samla konsekvensene av planforslaget, sett i forhold til nasjonale og regionale føringer, samt kommunens arealstrategi.

Grovsiling av arealinnspill
Alle arealinnspill skal gjennom en grovsiling, hvor hvert innspill blir vurdert ut fra utvalgte temaer og kriterier. Hensikten er å skille ut de innspillene som åpenbart er i strid med nasjonale og regionale føringer, samt kommunens arealstrategi. Grovsilingen skal gjøre planarbeidet mer målrettet, og vi unngår at utredningsarbeidet blir mer omfattende enn nødvendig. Grovsilingen er ikke en konsekvensutredning, og vurderingene vil være på et svært overordna nivå.

Byggeområder som er avsatt i gjeldende arealdel, men ikke utbygd, skal bli vurdert på samme måte.

I vedlegg 1 vises skjemaet som vil benyttes i grovsilingen.

Konsekvensutredning av enkeltområder
Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn for alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Konsekvensutredningen gjennomføres i ett skjema for hvert innspill, som gir en helhetlig oversikt over vurderingen. Her vil nøkkelinformasjon om innspillet og vurdering av konsekvenser for miljø og samfunn framgå.

Som en del av konsekvensutredningen kan det være aktuelt å utrede alternativer til konkrete utbyggingsforslag. For eksempel kan et alternativ være å bygge ut mindre deler av et foreslått område, endre avgrensning eller formål.

Nedenfor følger en opplisting av tema som skal utredes i arbeidet. Lista er ikke uttømmende, og i noen områder vil også andre forhold kunne utredes. For hvert enkelt tema er det beskrevet hvilket innhold utredningene omfatter, samt hvilken metode som skal benyttes. Vurderingen innebærer å se på og vurdere konsekvenser foreslåtte endringer i arealformål kan få for temaet. Der det foreligger ulike alternativer skal alle alternativene vurderes.

Naturverdier og -miljø:	Samle eksisterende informasjon fra naturbase, kommunens planer og registreringer, i tillegg til forvaltningsplaner og skjøtselsplaner. Det skal også vurderes om det skal defineres spesielle områder for å ivareta områder med den hensikt å ivareta spesielle arters leveområder eller naturtyper. Utredningen skal vurdere konsekvenser foreslåtte tiltak kan få for temaet. ***Metode:*** *Beskrivelse av viktige naturområder skal baseres på kjent kunnskap. Hvis planforslaget legger opp til inngrep i områder hvor det kan forventes verdifulle naturtyper eller arter skal det gjennomføres ny kartlegging. Med bakgrunn i Miljødirektoratets veiledningsmateriell skal det vurderes hvilke konsekvenser foreslåtte tiltak kan få for temaet*
Vannmiljø	Vurdere om ny arealbruk vil kunne forringe den økologiske eller kjemiske tilstanden i vassdrag, kystvann eller grunnvann. ***Metode:*** *Regelverket og metodene styres i stor grad av plan- og bygningsloven, vannforskriften, samt Miljødirektoratets veiledere. I Nordland er det også ansatt fem vannområdekoordinatorer (VOK) som dekker de ti vannområdene i Nordland vannregion. En av oppgavene til vannområdekoordinatorene er å gi veiledning om vannmiljø i ulike typer planarbeid.*
Kulturminner og -miljø	Samle eksisterende informasjon fra kulturminnebasen Askeladden, fra Sametinget, kommunens planer og registreringer. Med bakgrunn i riksantikvarens veiledere, skal det vurderes hvilke konsekvenser foreslåtte tiltak kan få for temaet.
Landskapsbilde:	Påvirkning av visuell påvirkning av kvaliteter i landskapet vurderes.
Strandsonen:	Planen skal vurdere framtidig arealbruk i strandsonen, både langs sjø og vassdrag. Aktuelle problemstillinger er å vurdere ønsker om bygging opp mot allmenne interesser, som natur- og kulturmiljø, friluftsliv og landskap. Mange steder ligger utviklingsmulighetene og -potensialet i strandsonen. Her må utvikling av områdene både ivareta hensynet til allmenheten og til en eventuell framtidig havstigning. Utvikling av eksisterende arealbruk, og behovet for tilpasning av eventuell ny utbygging skal vurderes. I tillegg skal det vurderes om tidligere vedtatte, men ikke utbygde områder i strandsonen skal opprettholdes eller tas ut av kommuneplanen. Det skal vurderes hvor det bør gjennomføres tiltak for å forbedre og sikre tilgjengelighet til og langs kystlinjen. Behovet for en differensiert strandsone skal også tas opp. Hensikten med en slik differensiering er å sikre allmenn ferdsel, turstier, ferdselsstier, havnepromenade, spesielle friluftsområder mv. ***Metode:*** *Kartlegge dagens status, prognoseberegning, registrering og vurdering.*

Naturressurser: (mineral-, jord-, skog og fiskeressurser)	Tilgjengelige kart og databaser for naturressurser innhentes og vurderes. Gi en oversikt over landbruksarealenes kvalitet og bruk, samt betydningen av sammenhengende arealer. Planens konsekvenser for jordvern, landbruksinteresser og matvaresikkerhet skal vurderes. Arealer for fiske skal kartlegges og beskrives, samt betydningen for sammenheng og tilkomst til områdene. ***Metode:*** *I samarbeid med næringsutøvere skal dagens situasjon beskrives og konsekvenser av planforslaget vurderes.*
Reindrift og samiske interesser:	Påvirkning av reindriftsområder vurderes. Der reindriftsinteresser blir berørt skal de samlede effekter av tidligere og planlagte tiltak vurderes. Planers og tiltaks virkning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv skal vurderes.
Forurensning (støy, grunn og luft)	Kartlegge områder som er særlig utsatt for støy og støv. Vurdere tiltak i forhold til dette. ***Metode:*** *Kartlegging av kjent kunnskap, samt vurdere å gjennomføre støyanalyser for særlig utsatte områder.*
Friluftsliv og folkehelse:	Vurdere foreslått arealbruk opp imot kartlagte og verdsatte friluftsområder, samt Kommundelplaner for idrett, fysisk aktivitet.
Barn og unge	Vurdere hvordan arealbruk vil påvirke barn og unge.
Næringsliv og sysselsetting	Potensiell virkning i forhold til sikring av eksisterende næringsliv og mulighet for nyskapning og arbeidsplasser vurderes. Kartlegge dagens arealer og vurdere framtidig behov. I tillegg skal det gjennomføres en vurdering av om det er noen typer næringsareal som mangler og om eksisterende arealer er hensiktsmessige, både ut fra lokalisering og størrelse. Akvakultur og turisme skal vurderes og tillegges betydning. Beskrive konsekvenser av valg av type arealbruk og tetthet. Beskrive samfunnsmessige konsekvenser av arealbruk til næring. ***Metode:*** *Vurdere forslag i forhold til overordnede planer for hele kommunen og målsetning om rett virksomhet på rett sted.*
Akvakultur og fiskeri	Nærhet til eksisterende og planlagte akvakulturanlegg blir vurdert sammen med viktige fiskeriinteresser.
Infrastruktur, transportbehov og tjenestetilbud	Veg, vann, avløp, barnehager, skoler mm, samt vurdering av trafikkforhold og trafikksikkerhet på hovedveger, andre veger, gang- og sykkelstier, havner, kaier, samt vurdering av kollektivtrafikk.

I vedlegg 2 vises skjemaet som vil benyttes i konsekvensutredningen.

Konsekvensutredning av planens samla virkninger

Som en del av konsekvensutredningen skal også planens samla virkninger vurderes. Altså det totale «fotavtrykket» planforslaget etterlater seg for miljø og samfunn. Vurderingen skal gi et helhetlig beslutningsgrunnlag, og få fram om planforslaget er i tråd med kommuneplanens samfunnsdel og arealstrategi, samt regionale og nasjonale føringer. Samla virkninger skal beskrives overordnet og kvalitativt. I tillegg skal det utarbeides et arealregnskap (jfr. kap. 3.6) som både viser arealformål, hensynssoner og andre utvalgte kategorier.

4.2. Risiko- og sårbarhet

Som del av konsekvensutredningen skal det utarbeides en Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jfr. Plan og bygningsloven § 4-3. Denne skal vise risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealer er egnet til utbyggingsformål og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. ROS-analysen skal blant annet ta utgangspunkt i kommunens helhetlige ROS-analyse og Nordland fylkeskommunes fylkesros.

ROS-analysen for kommuneplanens arealdel vil bli todelt; en del inngår i konsekvensutredningen tilknyttet konkrete innspill og forslag til arealbruk. Den andre delen omfatter kommunen som helhet, og framstilles i en egen rapport. Analysen vil bygge på kommunens overordnede ROS-analyse, men vil konsentrer seg om de risiko- og sårbarhetsforhold som er direkte tilknyttet arealbruk.

Metoden som skal brukes baseres på Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sin veileder for samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017).

5. Planprosess, medvirkning og framdrift

5.1. Organisering

Organisering av arbeidet vil skje i tråd med vedtak i Sortland kommune, sak 15/25:

Styringsgruppe:	Formannskapet
Arbeidende styringsgruppe:	Arealplanutvalget
Administrativ styringsgruppe:	Kommunedirektørens ledergruppe
Prosjektstyring:	Planmyndigheten med en fast kontaktperson
Tverrfaglig prosjektgruppe:	Deltakere fra relevante fagenheter på Teknisk, og Næring og samfunnsutvikling.

5.2. Høring

Fastsatte høringer og innspillfaser fastsatt i plan- og bygningsloven vil bli fulgt:

Varsel om oppstart av planarbeid:	juni 2026, med frist for innspill september 2026.
Høring av planprogram:	juni – september 2026

Høring etter førstegangsbehandling av planforslag (anslagsvis i 2027).

Alle berørte parter, innbyggere, næringsliv og myndigheter har mulighet til å sende inn merknader i forbindelse med de offentlige høringene. Høringene vil bli bredt annonsert.

Etter høring vil merknader/innspill bli vurdert. Dersom det er spørsmål, vil de som har sendt innspill bli kontaktet. Skriftlig tilbakemelding på innspill vil bli gitt som del av plandokumentene.

Det vil som del av prosessen bli avholdt konsultasjonsmøter med reindrifta, jfr. Sameloven § 4-4 første ledd.

Det er kommunestyret som vedtar planprogram for arealdelen og sluttbehandler arealdelen.

5.3. Medvirkning og kommunikasjon

Planarbeidet vil forholde seg til plan- og bygningslovens krav til medvirkning, og det vil være ulike opplegg for å sikre mulighet for god involvering fra befolkningen gjennom planprosess.

For Sortland kommune er medvirkningsprosess i forbindelse med den nye kommuneplanens arealdel svært viktig. Kommunen ønsker å skape en arena hvor alle innbyggere gis mulighet for å ytre sine meninger om hva den enkelte opplever som viktige tema. For å lykkes i dette vurderer kommunen det slik at det er hensiktsmessig å ha ulike former for medvirkning underveis i prosjektet, i håp om å nå ut til flest mulig. Ulike grupper av befolkningen vil inviteres/kontaktes spesielt, herunder ulike næringsutøvere, brukergrupper og aldersgrupper. Viktige interessenter er blant annet innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, utbyggere og andre offentlige myndigheter.

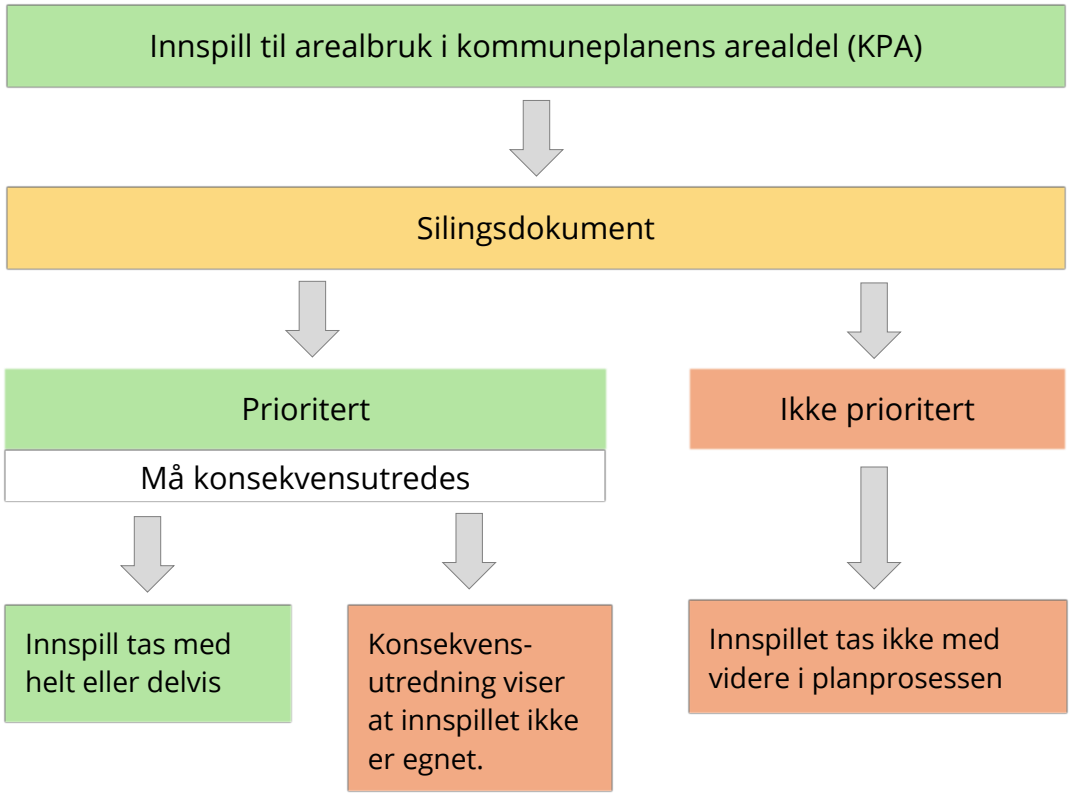
God og tydelig kommunikasjon legger et godt grunnlag for dialog og medvirkning. Kommunen vil opprette en egen nettside for kommuneplanen med informasjon om prosessen, medvirkningsmuligheter fortløpende slik at dette blir en god kilde for oppdatert informasjon om planprosessen.

Det vil derfor bli arrangert ulike former for medvirkning for ulike tema:

- Digital medvirkning
- Involvere barn og unge
- Frokostmøter
- Bygdemøter
- Åpne kontordager

5.4. Innspill til ny plan

Når planprogrammet legges ut til høring og offentlig ettersyn, varsles samtidig oppstart av arbeid kommuneplanens arealdel for Sortland og kommunedelplan for Sortland by (Byplanen). Det åpnes for konkrete innspill knyttet til ny eller endret arealbruk

Alle innspill til kommuneplanens areadel vil som illustrert i figur over, gå gjennom en grovsiling i et silingsdokument hvor det vil bli gitt en beskrivelse av innspill og foreslått arealbruk. Det vil her også beskrives hvordan innspillet forholder seg til planstatus og overordnede føringer tilknyttet naturverdier, jordvern og naturfare. Det vil her vurderes om innspillet er i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Ut fra dette vil innspillet bli «prioritert» eller «ikke prioritert» i det videre arbeidet. For prioriterte innspill må det gjennomføres en konsekvensutredning, jfr. kap. 4. Etter konsekvensutredning, kan et innspill tas med helt eller delvis, eller konsekvensutredningen kan vise at innspillet ikke er egnet.

5.5. Innspill til planprogram i høringsperioden

Planprogrammet lå ute på offentlig ettersyn fra juli til september 2026. Dette var i samme periode som det ble varslet oppstart med planarbeid, og bedt om innspill til kommuneplanens

arealdel og byplan. Til sammen kom det inn 75 merknader og innspill fra offentlige instanser, private organisasjoner, bedrifter og privatpersoner. En samlet oversikt over alle innspill finnes i tabell under:

Innkomne innspill og merknader til oppstart av planarbeid og planprogram		
Nr.	**Navn**	**Dato**
Offentlige myndigheter		
1.	*Statsforvalteren i Nordland*	15.09.2026
2.	*Nordland fylkeskommune*	29.09.2026
3.	*Sametinget*	14.09.2026
4.	*Statens vegvesen*	09.09.2026
5.	*Fiskedirektoratet*	25.09.2026
6.	*Kystverket*	15.09.2026
7.	*Mattilsynet*	05.08.2026
8.	*DSB*	06.07.2026
9.	*DirMin*	02.09.2026
10.	*Norges arktiske universitet*	08.09.2026
11.	*Vannområdekoordinator Lofoten og Vesterålen*	11.09.2026
12.	*Sortland kommune, avdeling for næring og strategi*	-
13.	*Sortland SV*	09.09.2026
14.	*Sortland INP*	-
75.	*Statsnett – Unntatt offentlighet*	31.08.2026
Private parter		
15.	*DNT Vesterålen*	15.09.2026
16.	*Naturvernforbundet Vesterålen*	15.09.2026
17.	*Jordvernalliansen Nordland*	15.09.2026
18.	*Sortland Havn og næringspark*	07.09.2026
19.	*Nord Invest Eiendom AS*	15.09.2026
20.	*Vesterålen friluftsråd*	-
21.	*Holmøy Maritime 1*	15.09.2026
22.	*Holmøy Maritime 2*	15.09.2026
23.	*Felles uttalelse Sigerfjord*	12.08.2026
24.	*Sølve Toresen 1*	15.09.2026
25.	*Sølve Toresen 2*	14.09.2026
26.	*Willy Vestå*	15.09.2026
27.	*Kronstein Eiendom AS_1*	-
28.	*Kronstein Eiendom AS_2*	15.09.2026
29.	*Christoffer Ellingsen*	15.09.2026
30.	*Grunneierlaget ved Gard Eide Larsen*	15.09.2026
31.	*Sveis og Maskinteknikk AS*	14.09.2026
32.	*Finn Pedersen*	15.09.2026
33.	*Are Høve*	13.09.2026
34.	*Sortland Havn*	15.09.2026
35.	*Holmøy Havbruk*	14.09.2026
36.	*Naboer, Ramnflauget massetak*	15.09.2026
37.	*Anne Robertsen*	15.09.2026
38.	*Bulldozer Maskinlag Entreprenør AS+*	14.09.2026

39.	*AS Bulldozer Maskinlag*	14.09.2026
40.	*Frydenlund Strand DA*	14.09.2026
41.	*Georg As. Ellingsen AS 1*	15.09.2026
42.	*Georg As. Ellingsen AS 2*	15.09.2026
43.	*Georg As. Ellingsen AS 3*	15.09.2026
44.	*Ellingsen leiegården AS*	15.09.2026
45.	*Roy Arne Renholdsen*	15.09.2026
46.	*Eidsfjord vestside grunneierforening*	14.09.2026
47.	*Sameie Skibsgården*	15.09.2026
48.	*Sortland gård 1*	15.09.2026
49.	*Sortland gård 2*	12.09.2026
50.	*Sortland gård 3*	12.09.2026
51.	*Gerd Eileen Hansen*	10.09.2026
52.	*Øyfisk AS*	12.09.2026
53.	*Mette Røkenes*	08.07.2026
54.	*Lars Brenna*	11.09.2026
55.	*Vestfall*	28.07.2026
56.	*Rune Stigen Kavnnli m.fl.*	-
57.	*Nærmarkas venner*	13.09.2026
58.	*Vesterålen Teaterlag*	-
59.	*Ole T. Albrigtsen*	11.09.2026
60.	*Stian Sandvold*	06.09.2026
61.	*Geir Frantzen*	14.09.2026
62.	*Svein Simonsen*	27.08.2026
63.	*Odd-Are Sørensen*	-
64.	*Kjell Barosen*	-
65.	*Morten Sandvold 1*	11.09.2026
66.	*Morten Sandvold 2*	09.09.2026
67.	*Morten Sandvold 3*	06.09.2026
68.	*Sigerfjorden innovasjon eiendom AS*	05.09.2026
69.	*Håkon Salo Ulriksen*	-
70.	*Sveinung Olsen*	-
71.	*Torunn Ulriksen*	-
72.	*Hallgeir Elvenes*	-
73.	*Ronny Jarl Jensen*	-
74.	*Tor Gustavsen*	-

De fleste innspillene er rene arealplaninnspill. Disse vil bli behandlet og vurdert gjennom planprosessen, jfr. kap. 5.2, og derav ikke omtalt i dette dokumentet (planprogrammet).

Merknadsbehandling

Merknader som har kommet til selve planprogrammet er trukket ut, og omtalt tematisk under:

1. Bedre beskrivelse av metode for konsekvensutredning. Statsforvalter og Fylkeskommune ønsker en mer nøyaktig beskrivelse av hvordan konsekvensutredningen skal gjennomføres. *Svar: Kap. 5.1 er derfor skrevet om, og det er laget utfyllende beskrivelser. I tillegg er eksempel på skjema både for grovsiling og konsekvensutredning lagt med, vedlegg 1 og 2.*
2. Arealregnskap. Planprogrammet som var på høring omtalte ikke arealregnskap direkte. Flere kommenterer at dette måtte gjøres.

Svar: Det skal utarbeides arealregnskap som del av planarbeidene i Sortland, og dette er nå omtalt i planprogrammet kap. 3.6.

3. Vannmiljø. Det er merknader fra flere offentlige instanser om behov for at vannmiljø løftes fram som en viktig del av vurderingene omkring framtidig arealdisponering i Sortland.
   Svar: Vannmiljø er nå derfor innarbeidet som et eget tema som skal utredes som del av konsekvensutredningen, kap. 4.1.
4. Strandsone. Innspill om at strandsonen må vurderes i mange sammenhenger.
   Svar: Strandsone er innarbeidet som tema i konsekvensutredningen, kap. 4.1.
5. Fiskeressurser. Innspill om at fiskeressurser (fiskeplasser mv) må utredes.
   Svar: Fiskeressurser er innarbeidet i konsekvensutredningstema naturressurser.
   Naturfare (flom og skred). Innspill om at dette bør være en del av konsekvensutredningen.
   Svar: Naturfare er et tema i ROS-analysen, som skal innarbeides i konsekvensutredningen. Dette kom ikke godt nok fram i planprogrammet som var ute på høring, men ses i skjema vedlegg 2.
6. Arealbevaring. Kommentar på at planprogrammet i stor grad beskriver arealforbruk, og ikke har tydelige mål for arealbevaring.
   Svar: Planprosessen skal være bevisst på nettopp dette med samspillet mellom bruk og bevaring. Dokumenter som arealregnskap, planvask, grovsiling og konsekvensutredning skal utarbeides med mål om at kommunen skal ha et bevisst forhold til hva som bør bevares, og hva som kan utvikles.
7. Havn. Innspill om at havn utredes som et tema i konsekvensutredningen.
   Svar: Havn (og plassering av havn) er ikke et utredningstema, men et arealinnspill. Vurdering av lokalisering for nytt havneområde er lagt inn som et eget mål i planprogrammet under 3.4 punkt 5, for næring. Sortland havn har også spilt inn Skjåneset som ønsket lokalisering, og dette vil behandles videre i planprosessen som et arealinnspill. Herunder vil det utredes i forhold til tema i konsekvensutredningen.

5.6. Framdriftsplan

Framdriftsplan kommuneplan Sortland: Justeringer kan tilkomme for å tilpasse arbeidet når prosessen er i gang. Løpende dialog og god prosess med både administrasjon og politikere i kommunen er en svært viktig del av hele arbeidsprosessen.

Sist oppdatert: 09.04.2026

	Jan 26	Feb 26	Mar 26	Apr 26	Mai 26	Juni 26	Juli 26	Aug 26	Sep 26	Okt 26	Nov 26	Des 26	Jan 27	Feb 27	Mar 27	Mai 27	Juni 27	Juli 27	Aug 27	Sep 27	Okt 27	Nov 27	Des 27	Jan 28	Feb 28	Mar 28	Apr 28	Mai 28
Fase 1 Oppstart og kunnskapsgrunnlag																												
Oppstartsmøte med kommunen																												
Forberedende arbeider																												
Medvirkningsmøter og evt. oppfølgende samtaler, herunder kommunestyre og politisk arbeidsutvalg																												
Befaringer																												
Planprogram og varslingsdokumenter																												
Systematisk gjennomgang av gjeldende kommuneplan og byplan mv.																												
Utarbeidelse av temakart																												
Løpende dialog og prosess med kommunen. Jevnlige møter i arb.gr. og arealplanutvalg																												
Fase 2 Konsekvensutredning og analyse																												
Planvask. Utredninger og dialog																												
Silingsdokumenter																												
Konsekvensutredninger																												
Konsultasjonsmøte reindrift																												
Kommunestyremøte. Tema konsekvensutredninger																												
Fase 3 Utarbeidelse av planforslag																												
Utarbeidelse og revidering av plandokumenter																												
Møte i Regionalt planforum																												
Orientering kommunestyret																												
Fase 4 Ferdigstilling og oversendelse																												
Ferdigstille og oversende planmaterialet																												
1.gangsbehandling av kommuneplan. FS+KS																												
Fase 5 Høring og offentlig ettersyn																												
Høring og offentlig ettersyn.																												
Medvirkningsmøter i høringsperioden																												
Merknadsbehandling. Endring av plandokumenter																												
Gjennomgang og vurdering innspill/merknader/innsigelser. Tilknyttede møter med parter																												
Sluttbehandling/vedtak																												

= Samhandling med kommunen | = Prosjektarbeid | = Medvirking og forankring

Vedlegg 1:

Skjema for innledende vurdering av innspill.
Silingsskjema

Merk: Skjemaet kan bli endret noe som del av planprosessen.

Silingsomr.	**1**	Ønsket formål i innspill	Sted - navn			
Innspill	**1**	Innspill fra – navn	Gnr/bnr.:		Areal:	
Kart med innspill						
Dagen formål						
Ønsket formål						
Tilliggende reg.plan(er)						
Dyrka/dyrkbar jord						
Skog med høy bonitet						
Reindrift						
Verneområder						
Snaufjell						
Vassdrag						
Myr						
Kulturminner						
Natur- eller friluftsområde						
Naturfarer (flom og skred)						
Faglig vurdering						
Faglig anbefaling			1. *Innspillet tas med videre til konsekvensutredning /* 2. *Innspillet tas med videre til konsekvensutredning, men endres noe /* 3. *Innspillet tas ikke med videre i planarbeidet.*			

Vedlegg 2:

Metode for konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse KU-skjema

Konsekvensutredning
Konsekvensutredningen omfatter en analyse av hvert område/innspill med en kort beskrivelse av forslaget, faktagrunnlag og kart. Deretter vurderes konsekvensen av en mulig arealdisponering opp mot ulike fagtema. Herunder vurderes usikkerhet. Til slutt gjøres en samlet vurdering av samlet konsekvens og eventuelt avbøtende tiltak, og det gjøres en faglig tilrådning for videre håndtering. Utredningene er utformet i tråd med vedtatt planprogram.
Miljødirektoratets veileder M-1941 benyttes som metode for utredningene.

Vurdering av konsekvenser
I vurderingen av konsekvenser for de ulike innspillene/områdene, skal det gjøres en vurdering av arealenes verdi og påvirkning for ulike fagtema, og hvilke samfunnsmessige konsekvenser en arealendring vil medføre. Alt tilpasset et overordnet plannivå. Detaljnivået på utredningen kan variere noe mellom ulike fagtema, blant annet på grunn av større eller mindre usikkerhet i kunnskapsgrunnlaget. Utredningene har mål om å gi tilstrekkelig grunnlag for å ta beslutninger tilknyttet overordnet nivå, kommuneplanens arealdel.

For alle fagtema (nevnt i kap. 4.1) skal det gjøres en vurdering av verdi og påvirkning. Sammenstilling av disse gir konsekvensgrad som vises i utredningen. Begrepene og sammenhengen mellom dem kan forklares på denne måten:
Verdi*:* Med verdi menes en vurdering av hvor stor betydning et fagtema har innenfor utredningsområdet. Verdi vurderes i et lokalt, regionalt eller nasjonalt/ internasjonalt perspektiv.
Påvirkning: Med påvirkning menes en vurdering av hvordan området påvirkes av tiltaket.
Konsekvens: Konsekvensen av tiltaket for hvert fagtema kommer fram ved å sammenstille områdets verdi for hvert fagtema med påvirkningen tiltaket gir.
Vurdering av i hvor stor grad arealdisponeringen vil medføre bedring eller forringelse i et område gir konsekvens.

Tabellen under viser konsekvensgrad, og hvordan områdene i utredningen er vurdert:

Symbol og fargeskala	Konsekvens	Beskrivelse
+	Positiv konsekvens	Forbedringer i forhold til dagens situasjon. Arealbruk beriker hensynet.
Ingen	Ubetydelig konsekvens	Ingen eller uvesentlig endring/konsekvens i forhold til dagens situasjon. Liten eller ingen konflikt med aktuelle hensyn.
-	Noe negativ konsekvens	Noe forverring/negativ konsekvens i forhold til dagens situasjon.
- -	Middels negativ konsekvens	Middels forverring/negativ konsekvens i forhold til dagens situasjon.
- - -	Stor negativ konsekvens	Stor forverring/stor negativ konsekvens i forhold til dagens situasjon.

Tabell 2.1: Vurderingsskala av konsekvensgrad benyttet i utredningen.

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)
Som del av konsekvensutredningen skal også innspillene/områdene vurderes i forhold til viktige tema innenfor risiko- og sårbarhet (ROS). Her skal det klargjøres om området innehar, eller om en endret arealbruk vil medføre, økt fare for uønskede hendelser.

ROS-analyse for hvert av innspillene/områdene er gjennomført som en forenklet versjon av metodikken i DSB`s veileder for ROS-analyser fra 2017. Analysen viser risiko- og sårbarhetsforhold som er vesentlige for å ta stilling til om arealet er egnet for foreslått bruk (flom, overvann, skred, grunnforhold, ulykker, forurenset grunn, høyspent), herunder forhold som må utredes og følges opp nærmere gjennom detaljregulering og byggesak. Grunnlaget for ROS-analysen er hentet fra over nevnte temaer i fagdatabase.

Risiko er et produkt av sannsynlighet og konsekvens. Risiko for de ulike hendelsene synliggjøres i kategoriene grønn, gul og røp iht. risikomatrisen i tabell 2.2 nedenfor.

SANN-SYNLIGHET	**KONSEKVENS**		
	Små	Middels	Store
Høy (> 10%)			
Middels (1 – 10%)			
Lav (< 1%)			

Grønn	Akseptabel risiko – risikoreduserende tiltak ikke nødvendig
Gul	Akseptabel risiko – risikoreduserende tiltak må vurderes
Rød	Uakseptabel risiko – risikoreduserende tiltak er nødvendig

Tabell 1.1: Risikomatrise benyttet i konsekvensutredningen

Innspillenes konsekvens mtp. sårbarhet og risiko er synliggjort med følgende skala:

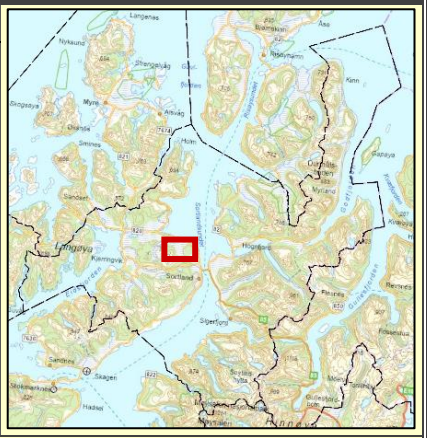
Symbol og fargeskala
Svært sårbar
Moderat
Lite sårbart
Ikke sårbart

Tabell 1.2: Synliggjøring av vurdering av konsekvens mtp risiko- og sårbarhet.

Kunnskapsgrunnlag, vurderinger og usikkerhet
Konsekvensutredningen og ROS-analysen skal gjennomføres på et overordnet nivå, og med hovedutgangspunkt på grunnlag av kjent kunnskap i offentlig tilgjengelige databaser og kilder.

For å hente ut tilgjengelig kunnskap fra offentlige tilgjengelige databaser og kilder, er analysetjenesten DOK-analyse fra Geodata benyttet. Tjenesten henter ut oppdaterte data som finnes i Det Offentlige Kartgrunnlaget (DOK). For hvert enkelt innspill/område er det hentet ut en rapport med DOK-data. Av rapporten framgår hvilke datasett som finnes for analyseområdet, og hva de inneholder. Rapportene er benyttet som grunnlag for konsekvensutredningen, og er lagret som bakenforliggende dokumentasjon.

Dataene i DOK-analysen er prisgitt de opplysningene som er registrert i databasene, og er derfor generelt tilknyttet noe grad av usikkerhet. Dette varierer fra tema til tema. Forhold som må utredes nærmere på detaljplannivå er omhandlet i konsekvensutredningen.

KU1	Områdenavn		Sted
	Innspillets opprinnelse:		
	Gnr/bnr.:		
	Dagens formål:		
	Beliggenhet:		
	Arealstørrelse:		
	Sammenfatning av innspill:		

Kart / flyfoto av området settes inn

KONSEKVENSUTREDNING		KONSEKVENS		
		+	Ingen	--
TEMA	BESKRIVELSE	-		---
Naturverdier og naturmiljø				
Vannmiljø				
Kulturminner og kulturmiljø				
Landskapsbilde				
Strandsonen				
Naturressurser (mineral-, jord-, skog-, og fiskeressurser)				
Reindrift og samiske interesser				
Forurensning (støy, grunn og luft)				
Friluftsliv og folkehelse				
Barn og unge				
Næringsliv og sysselsetting				
Akvakultur og fiskeri				
Infrastruktur, transportbehov og tjenestetilbud				

ROS	SAMFUNNSSIKKERHET - SÅRBARHETSVURDERING	Svært sårbar
		Moderat
		Lite sårbart
		Ikke sårbart
Flom		
Ras og skred		
Beredskap og ulykkesrisiko		

SAMLET VURDERING

FAGLIG KONKLUSJON